

Диктовката в чуждоезиковото обучение

Ивелина Бобчева

A Training Model of a Microprogramming Unit for Operation Control:

The paper deals with a dictation as a language learning device. Knowing a language for academic purposes means knowing its written form as well. Advantages and pragmatic reasons are discussed in brief. The dictation is motivating and it can develop all four language skills in an integrative way.

Key words: *written form, Listening Comprehension, Writing*

ВЪВЕДЕНИЕ

Двадесет и първи век е век на комуникациите, за осъществяването на които е необходимо владението на чужд език. Учениците чужд език трябва да познават както устната, така и писмената му форма. Целта на изучаващите английски е да овладяват колкото е възможно повече думи и да обогатяват непрестанно речниковия си запас. Изучаването им обаче е по-лесно, ако умеем да си представим начина, по който думата звучи и нейната писмена форма. Така работи нашата памет-ще сме усвоили думата и ще бъдем винаги готови да я използваме, ако успеем да свържем нейните звуци с нейните букви.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Ценно средство за изучаване и усъвършенстване на езика е диктовката. Тя осигурява внимателно слушане, тренира обучаваните да различават отделните звуци и да обръщат внимание на интонацията и пунктуацията в изречението. Другото предимство на диктовката е, че тя е чудесно средство за усъвършенстване по-специално на уменията Listening Comprehension, Writing.

При диктовка на текст следва обучаваните да разберат за какво се отнася текста и да приложат съответно знанията си по граматика, за да открият как са свързани думите помежду си и дали тяхната интерпретация има смисъл в цялостния текст. Следователно познаването на правописа на отделните думи не е достатъчно.

Чести грешки, допускани при диктовката на английски са:

- the –s plural
- the –s possessive
- the-s third person singular
- the –ed ending for regular past participles
- with a final –y preceded by a consonant
- doubling the consonant
- with certain combinations of letters (for example: ch; sh; th; or ee; ea; igh, etc.)

Съществуват мнения, че в днешно време е ненужно и старомодно да се прави диктовка, че наличието на компютри и програми, проверяващи правописа, е достатъчно. Проблемът се крие в това, че тези програми не могат да създадат свързан и грамотен текст без човешка намеса. Ако например вместо да напишем *lose* в значение на *губя, изгубвам*, случайно сме прибавили още едно "o" – резултатът е *loose- хлабав, разхлабен* или вместо *plane- равнина, плоскост* сме пропуснали крайното "e" и сме написали *plan-план, схема*. Компютърът не може да разпознае подходящата дума за дадения текст, дори и да решим да използваме програма, проверяваща правописа. Но тук трябва да отбележим, че *plan* и *plane* могат да бъдат съществителни, следователно те могат да заемат една и съща позиция в изречението, тоест и двете думи могат да бъдат подлог, допълнение или част от сказуемно име или обстоятелствен израз.

Изводът е, че не можем да разчитаме единствено на компютъра, защото той не може да прецени дали значението на думата подхожда на значението на изречението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Диктовката е един от най-старите методи, използвани за преподаване на чужд език и за проверка (тестуване). Davis и Rinvolucți твърдят, че „Декодирането на звуците и редекодирането им в писмена форма е главна задача за изучаващите чужд език“. Те посочват 10 причини за използването на диктовката:

- Студентите са активни по време на диктовка
- Студентите са активни след диктовка
- Диктовката може да доведе до дейности, свързани със словесна комуникация
- Диктовката подпомага подсъзнателното мислене
- Диктовката може да се провежда с групи, в които учащите са на различно ниво
- Диктовката е възможна в големи групи
- По време на диктовка цари затишие и е необходима концентрация
- Диктовката е предназначена за чужденци, изучаващи езика
- За английски език, тя е технически полезно упражнение
- Диктовката дава достъп до интересни текстове

Диктовката е способ за овладяване на правописа и нейното приложение датира от векове. Тя развива четирите умения по интегриран начин, мотивираща е и може да бъде добър индикатор за цялостната способност за изучаване на езика.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Advanced Grammar in use, Martin Hewings, Cambridge University Press, 2001

За контакти

Ас. Ивелина Бобчева, Русенски университет “Ангел Кънчев”, Филиал Силистра, Катедра по филологически науки, e-mail: ivelina.zhechkova@abv.bg, тел. 086 / 821 521, вѓтр. 132

Докладът е рецензиран